

Β' έτος

ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
Τμήμα Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού

Παιδιά με αναπηρίες στο σχολικό περιβάλλον

Μαθητές με Συναισθηματικές Διαταραχές &
Διαταραχές Συμπεριφοράς

Σοφία Μπάτσιου
Απρίλιος 2012

Αυτισμός

είναι μια **ισόβια** αναπτυξιακή διαταραχή,
μια αναπηρία που εμποδίζει τα άτομα να
κατανοούν σωστά όσα βλέπουν, ακούν και
γενικά αισθάνονται.

σοβαρά προβλήματα στις κοινωνικές σχέσεις,
την επικοινωνία και τη συμπεριφορά τους.

αποτελεί τη βαρύτερη ψυχική διαταραχή της
παιδικής ηλικίας

• εκδήλωση αυτισμού

·1. Ο πρώιμος παιδικός
αυτισμός

Το μωρό είναι ιδιαίτερα ήσυχο,
δεν κλαίει, δεν φωνάζει,
δείχνει αδιαφορία για το
περιβάλλον

10% των αυτιστικών
παιδιών φτάνει σε
ικανοποιητικό βαθμό
ανεξαρτησίας.

·2. Ο δευτερογενής
αυτισμός

εκδηλώνεται στα δύομισι
έως τρία χρόνια.

Η έναρξη συμπίπτει με
σωματική ασθένεια,
ολιγοήμερη νοσηλεία,
αλλαγή περιβάλλοντος της
οικογένειας,
αποχωρισμός από κάποιο
αγαπημένο πρόσωπο.

συχνότητα εμφάνισης

3-6/10.000 γεννήσεις

Αγόρια: 3-4> κορίτσια

Ελλάδα: 4.000 έως 5.000 παιδιά και ενήλικα άτομα με κλασικό αυτισμό και 20.000 έως 30.000 με αυτιστικού τύπου διαταραχές ανάπτυξης.

αίτια

Συνδυασμός γενετικών και περιβαλλοντικών παραγόντων

Το MMR (ερυθρά, ιλαρά, παρωτίτιδα)

5-10% > πιθανότητες να γεννηθεί στην οικογένεια που έχει παιδί με αυτισμό

Κληρονομικότητα, γονίδια

Ανεξάρτητα από την κοινωνικοοικονομική τάξη, εθνική και φυλετική προέλευση

Ο εγκέφαλος των αυτιστικών διαφέρει (μεγαλύτερος) από τον εγκέφαλο των άλλων παιδιών

Διαφορετικός ο τρόπος επεξεργασίας των πληροφοριών

Τα επίπεδα των νευροδιαβιβαστών (σεροτονίνη) χαμηλότερα.

Αλλεργία στα φαγητά

Γλουτένη των δημητριακών & καζεΐνη των γαλακτομικών

http://www.medlook.net/article.asp?item_id=2315

Διάγνωση

Καναδοί επιστήμονες: ακόμη και στους 6 μήνες υπάρχουν σημεία της συμπεριφοράς που προμηνύουν ότι ένα παιδί θα παρουσιάσει αυτισμό

Το τεστ του ονόματος

Το 75% των παιδιών που δεν ανταποκρίνονται στο κάλεσμα του ονόματός τους παρουσίασαν αναπτυξιακά προβλήματα. Στο 50% διαγνώσθηκε αργότερα αυτισμός

Διάγνωση

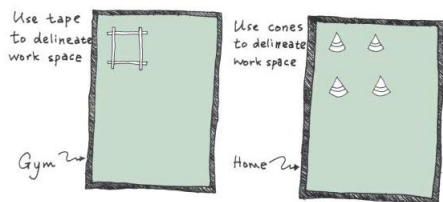
- Η κινητική ανάπτυξη αποτελεί πρόσφορο πεδίο μελέτης για κάποιους ερευνητές, οι οποίοι υποστηρίζουν ότι η παρατήρηση της ικανότητας του νηπίου να εκτελεί διάφορες κινητικές δεξιότητες στην ηλικία των 4-6 μηνών, ίσως ακόμη κι από τη γέννηση του, μπορεί να χρησιμοποιηθεί στην πρώιμη διάγνωση του αυτισμού (Teitelbaum, P. et al, 1998).

παρέμβαση

προγράμματα αυστηρά δομημένης διάρθρωσης που δίνουν έμφαση στην ατομική καθοδήγηση.

Τα άτομα με αυτισμό μπορούν να μάθουν να λειτουργούν στο σπίτι και στην κοινότητα.

Κάποια μπορούν να μάθουν να ζουν μια σχεδόν φυσιολογική ζωή.

Αύξηση του χρόνου ενασχόλησης
Επιτυχία χωρίς καθοδήγηση

Exercise schedule: For a child who needs both pictures and written instructions.

- 1. • Jump from left to right 20 times
- 2. • Skip 20 times
- 3. • Jump on the trampoline 30 times
- 4. • Do breathing exercise 10 times

Άσκηση & άτομα με αυτισμό

Μέτρια άσκηση → Μικρή επίδραση στη συμπεριφορά

Έντονη άσκηση → **Μείωση στερεοτυπικής συμπεριφοράς, υπερκινητικότητα, επιθετικότητα, αυτοτραυματισμό και καταστρεπτικότητα**

↓

Μείωση του άγχους, βελτίωση του ύπνου, του χρόνου αντίδρασης και της μνήμης

Κινητική συμπεριφορά των ατόμων με αυτισμό

Ένα άτομο με αυτισμό, μπορεί να παρουσιάζει επαναλαμβανόμενες σωματικές κινήσεις, όπως χειροκρότημα περιστροφές ή κούνημα κορμού (Grandin, T. Scariano, M., 1995). Οι εκδηλώσεις αυτές χαρακτηρίζονται ως **κινητικές στερεοτυπίες**.

- Φυσιολογική σωματική ανάπτυξη
- **κινητική ανάπτυξη → νοητική ανάπτυξη**
 - Teitelbaum, Teitelbaum, Nye, Fryman, Maurer (1998): καθυστέρηση στην απόκτηση βασικών κινητικών ικανοτήτων από τη βρεφική ηλικία
- Παρατηρείται υπερκινητικότητα ή και υποκινητικότητα

Αυτισμός-νοητική υστέρηση;

- 3/4 αυτιστικών Νοητικό Πηλίκο < φυσιολογικό
- αυτιστικά χαρακτηριστικά στα άτομα με Ν.Υ.
- Kanner: οι επιδόσεις των ατόμων με νοητική υστέρηση είναι ομοιόμορφα χαμηλές σε αντίθεση με αυτές των ατόμων με αυτισμό
- 1/4 αυτιστικών :επιληπτικές κρίσεις κατά την εφηβεία
- αυτιστικά: απομόνωση/Ν.Υ. επικοινωνία με πρόσωπα
- αυτιστικά: εμμονή του "ιδίου".
- αυτιστικά: μικρές πιθανότητες επαγγελματικής

Αρχές στη φυσική αγωγή των αυτιστικών ατόμων

- Καλή - φιλική σχέση
- δραστηριότητες → επιτυχία
- κλειστές δραστηριότητες
- γενίκευση των γνώσεων
- απλές & συγκεκριμένες οδηγίες
- δραστηριότητες ειδικές των στόχων
- ανάλυση του "έργου"
- δασκαλοκεντρική διδασκαλία
- ομαδικά παιχνίδια
-

• η τεχνική εκπαίδευσης σε ποικίλες κινητικές δεξιότητες κατά τη διάρκεια μιας συνεδρίας έχει μεγαλύτερη θετική επίδραση από την τεχνική εκπαίδευσης σε μια και μόνο κινητική δεξιότητα σε κάθε συνεδρία (Weber, & Thorpe, 1992)

όσο μειώνεται η φυσική δραστηριότητα, αυξάνονται οι συμπεριφορές παρεκτροπής (Elliott, Dobbins, Rose, Soper, 1994).

Asperger

- Το σύνδρομο **Asperger** είναι μια ήπια παραλλαγή του αυτισμού.
- Επηρεάζει κυρίως την ικανότητα επικοινωνίας και τις κοινωνικές σχέσεις του ατόμου

Hans Asperger, (1944): νεαροί, με κανονική νοημοσύνη και γλωσσική ανάπτυξη, αλλά όμως με ανεπάρκεια στην κοινωνικότητά τους και στην επικοινωνία.

Δυσκολία στην επικοινωνία **χαρακτηριστικά**

Ελλείμματα στην αμοιβαία κοινωνική συναλλαγή.

Δυσκολία στη δημιουργία κοινωνικών σχέσεων

Περιορισμένο "ρεπερτόριο" ενδιαφερόντων.

Επαναλαμβανόμενες δραστηριότητες και κινήσεις.

Μονότονος και σχολαστικός τρόπος ομιλίας.

Δυσκολία στο να κατανοήσουν μη λεκτικά σήματα (γλώσσα του σώματος).

Asperger

- φυσιολογική ή ανώτερη νοημοσύνη (λεκτική νοημοσύνη > πρακτική νοημοσύνη),
- φυσιολογική εξέλιξη λόγου (χρήση γραμματικής)
- ιδιαίτερα ενδιαφέροντα και κλίσεις.
- Ηλικία έναρξης μεταξύ 5 και 8 ετών.

• **ΑΔΕΞΙΟΤΗΤΑ**

Η κατάθλιψη

- Η μελαγχολική διάθεση είναι το βασικό σύμπτωμα της κατάθλιψης.
- φυσιολογική αντίδραση (λ.χ. πένθος) παθολογική διαταραχή (ενδογενής, κληρονομική)
- τα άτομα που νοσούν δεν μπορούν να βγουν μόνα τους από την καταθλιπτική κατάσταση στην οποία έχουν περιέλθει και η οποία τείνει συνήθως προς την επιδείνωση.

Συχνότητα

- 1/4 γυναίκες & 1/8 άνδρες
- περίπου το 20% του πληθυσμού
- 2% έως 5% των παιδιών και των εφήβων
- απώλεια περίπου 10% των παραγωγικών ωρών παγκοσμίως.
- είναι 2 ή 3 φορές πιο συχνή σε οικογένειες καταθλιπτικών ασθενών.
- 10% περίπου των καταθλιπτικών ασθενών αυτοκτονούν

Μορφές κατάθλιψης

• μονοπολική

- τα άτομα μπορεί να υποφέρουν από επανειλημμένα επεισόδια κατάθλιψης. Ωστόσο, η διάθεσή τους επανέρχεται στο φυσιολογικό στο τέλος ενός επεισοδίου κατάθλιψης.

διπολική

- χαρακτηρίζεται από εναλλασσόμενα διαστήματα κατάθλιψης και μανίας, όπου το άτομο έχει υπερβολική αίσθηση ευεξίας, που μπορεί να το καταστήσει ιδιαίτερα ριψοκίνδυνο. Ο τύπος αυτός αναφέρεται επίσης ως **μανιοκατάθλιψη**.

Ινδική κάνναβη και κατάθλιψη

- Ερευνητές από το Ινστιτούτο Ψυχικής Υγείας και Εξάρτησης στην Ολλανδία μελέτησαν στοιχεία για περισσότερα από 50.000 άτομα από 17 χώρες, που είχαν πάρει μέρος σε μελέτη για την ψυχική υγεία του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας.
- Η έρευνα έδειξε ότι, υπήρχε σχέση μεταξύ ινδικής κάνναβης πριν την ηλικία των 17 ετών και των πιθανοτήτων εκδήλωσης κατάθλιψης μετέπειτα. Σ' όλες τις χώρες, η πρώιμη χρήση ινδικής κάνναβης σχετίζονταν με 50% αύξηση του κινδύνου εκδήλωσης κατάθλιψης μετά τα 17.
- Ο τύπος σχεδιασμού της μελέτης δεν αποδεικνύει ότι η ίδια η ινδική κάνναβη συντελεί στον αυξημένο κίνδυνο κατάθλιψης. Μπορεί για παράδειγμα, τα νεαρά άτομα που είναι ευάλωτα στην εκδήλωσή της ή σε άλλα ψυχικά προβλήματα να είναι επίσης επιρρεπή στη χρήση ινδικής κάνναβης.

http://www.katathlipsi.gr/index.php?option=com_content&view=article&id=870&Itemid=4

Ποια είναι τα συμπτώματα της Κατάθλιψης;

- - Συνεχόμενη θλίψη
- - Απώλεια ενέργειας και εξάντληση
- - Περισσότερη ή λιγότερη όρεξη για φαγητό
- - Περισσότερος ή λιγότερος ύπνος
- - Τάσεις απομόνωσης, κοινωνική απόσυρση
- - Άγχος, ανησυχία, αναποφασιστικότητα
-

Ποια είναι τα συμπτώματα της Κατάθλιψης;

- - Απώλεια του ενδιαφέροντος για την αναζήτηση ερωτικού συντρόφου ή για την ερωτική επαφή.
- - Κακή διάθεση, κατά το μεγαλύτερο μέρος της ημέρας σχεδόν κάθε ημέρα
- - Μείωση του ενδιαφέροντος ή της ευχαρίστησης σε όλες ή σχεδόν όλες τις δραστηριότητες
- - Αισθήματα ενοχής και αναξιότητας
- - Ανησυχία και απαισιοδοξία για το μέλλον.
- - Μερικές φορές σκέψεις σχετικά με το θάνατο και την αυτοκτονία

Επίδραση της σωματικής άσκησης

- Ωθεί τον οργανισμό να παράγει ενδορφίνες - «ορμόνες της ευφορίας», που φυσιολογικά παράγει ο εγκέφαλος.
- Μειώνει τα επίπεδα της ορμόνης κορτιζόλη στο αίμα - η κορτιζόλη παράγεται από τον οργανισμό σε περίπτωση στρες . Παίζει σημαντικό ρόλο και στην εμφάνιση της κατάθλιψης.
- Συμβάλει στην τόνωση του αισθήματος αισιοδοξίας απέναντι στη ζωή.
- Χαρίζει μία αίσθηση ικανοποίησης, που βοηθά στην αύξηση της αυτοεκτίμησης
- Αυξάνει τα επίπεδα της σεροτονίνης - κλειδί στην επικοινωνία των εγκεφαλικών κυττάρων μεταξύ τους (νευροδιαβιβαστής)

οποιαδήποτε μορφή φυσικής δραστηριότητας: μόνιμη και σε σταθερή βάση, τουλάχιστον 2 ή 3 φορές την εβδομάδα

Σας ευχαριστώ για την προσοχή σας !!
